

Конвента бѣше назначилъ 20 октомврий за краенъ срокъ на усмирението на Вандея; на 17 сжций, подъ стѣнитѣ на Шоле нему бѣше нанесенъ ударъ, който изглѣждаше да е послѣденъ.

„Вандея не сжществува повече“, пишяха депутатитѣ на Събранието. Но това не бѣ тѣй; послѣдний ударъ бѣше по-късно. Той бѣ нанесенъ отъ Морсо, двадесетъ петъ годишенъ генералъ, който едва що бѣ се появилъ на бойното поле. На 12 декемврий при Манъ и на 23 при Савене, съ остатъка на Майнцския гарнизонъ, намаленъ отъ миналитѣ боеве, той разби съвършенно бунтовническата армия.

Слѣдъ това *поразяване, ишунитѣ*, още продължаваха да дѣйствуватъ, т. е. продължаваха да грабятъ съ оружие въ рѣцѣ, но организирана война въ Вандея нѣмаше.

По едно време Конвента се бѣше разядосалъ и бѣше образувалъ *адскитѣ колонии* на Тюро за опустошавание на тая възбунтувана страна. Но като се успокои той прати Хоша съвсѣмъ съ противоположни инструкции. „Убѣждаването и освѣтляването трѣбва да се прѣдпочита прѣдъ насилието“, пишаше Карно отъ страна на комитета на общественното спасение и Хошъ казваше на офицеритѣ си: „Нека имаме прѣдъ видъ, че въ тая война политиката трѣбва да играе главната роль. Трѣбва да си служимъ споредъ нуждата съ челолюбие, съ добродѣтеля, съ честността, съ силата и съ хитростта, като имаме винаги прѣдъ видъ достоинството, което прилича на републиканцитѣ.“

Къмъ февруарий 1795 година, като че ли всичко бѣше умирено; но скоро бунтуванията почнаха отново. Най-сетнѣ правителството, което замѣни конвента, Директорията, вторично поръча на генералъ Хоша да възстанови редътъ въ тая злочеста страна. Той изпълни тая поръчка съ твърдостъ и великодушие, които му за